

EESTI KIRJANDUS

KATRIN JOHANSON LÄBIKÄIDAVAD TOAD

Keset arulagedat sõjaaegset julmust sõlmisid Els ja Ado ühes Siberi kolkaküla raudteejaamas kokkuleppe, mis järgnenud aastakümnetel unustusehõlma vajas. Üle poole sajandi hiljem kerkib see taas päevakorda, kui Elsi noor sugulane Ege kuuleb oma vaartädi juhuslikku mälestuskildu aferisti kuulsusega eraklikust Adost. Ege hakkab aimama, et need kaks tähendavad teineteisele palju rohkemat kui üksnes juhuslikku noorpõlvettavat. Vaheldumisi Elsi ja Adot külastades saab Ege teada kahe kangekaelse ja uhke inimese kummaliselt põimunud elukäigust, sidemest, mis sai alguse 1930. aastatel Nõmme aedlinnas ja jäi püsima nii sõjaaja katsumustes kui ka okupatsioonaja viletsuses. „Läbikäidavad toad” on Katrin Johanson (sünd 1972) debüütromaan. Autor on lõpetanud Viljandi Kultuurikolledži näitekunsti erialal, töötanud õpetaja ja ajakirjanikuna ning illustreerinud raamatuid. Esikteose kirjutamiseks andsid talle tõuke lapsepõlves kuulnud ja eredalt mällu sööbinud lood.

MART JUUR MEIE KÜLA SUPERSTAAR

Mart Juure uue raamatu maailm on mitmekesine: inimese lihtsad ja räpasevõitu rõõmud, napakalt nihkes looduspildid, sõnamängudest sündinud ootamatud seosed. Kohtumist lugejaga ootavad kartuleid skooriv elumees, ühisstardiga gondlisõidust taastuv eesti kunstnik, kolme kaku vahel seiklev ornitoloog ning vaatamist komöödia „Vallatud kruvid“. Mart Juure tekste täiendavad Allan Hmelnitski vaimukad joonistused. Raamatu toimetaja Janar Ala sõnul on huumor inimolemuse mõtestamisel esmatähtis, seega on „Meie küla superstaar“ kohustuslik raamat neile, kel soov nalja kaudu inimolemusse kaevuda.

INDREK HARGLA, MEHIS HEINSAAR, MANN LOPER, KERSTI KIVIRÜÜT, MANIAKKIDE TÄNAV, TRIINU MERES, KAREN ORLAU, EGLE PALBERG, KRISTJAN SANDER, LEILA TÄEL-MIKEŠIN PIKAD VARJUD

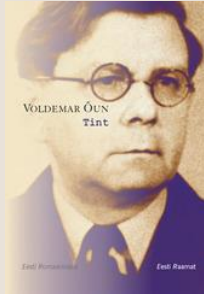
Novellikogumik „Pikad varjud“ on kummardus meie kirjandusmaastikku rohke kohamuistendite pärandiga rikastanud Herta Laipaigale. Raamatusse on põimitud Eesti eri paikade kohta kümme kunstmuistendit, mis kannavad edasi rahva iidseid uskumusi ja tavaid. Mõned juttudest on vanade lugulaulude ümberkirjutised, teistesse on kootud esivanemate mälestused ja kolmandad on rahva-pärimusele ehitatud uudisteosed. Kuna muistendid on pärit kümne erineva kirjaniku sulest, siis on novellikogumik mitmekülgne ja kaasahaarav. Lugesdes võib hetkeks unustada ümbritseva ja sukelduda ajaloo hõlma, et elada kaasa esivanemate rõõmudele ja muredele, nende seiklustele ning

kokkupuudetele vaimse reaalsusega. Kogumikus on esindatud Tuglase novelliauhinna laureaadid, jutuvõistluste võitjad ja mitmekordsed ulmeauhinna Stalkeri saajad.

VOLDEMAR ÕUN TINT

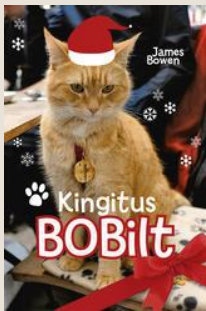
1938. aasta romaanivõistlusel omistati kolmas preemia autorile, kelle pseudonüümiks oli **Mardikas**. Mõne aja pärast selgus, et selle nime all esines riigiametnik **Voldemar Õun**. Romaan pakub lugejale suurepärase sissevaate ühe ministeeriumi eluollu ja töösuhtesse, esitab paratamatuid konflikte ülemuskonna ning reatöötajate vahel, kirjeldab karjääriredelil ülespoole trügijate tihti ebaausaid võtteid ja vastukaaluks selles võitluses allajäänute nõrdimust ning lootusetust. Teose peategelane Alfred Niinep on kahekümne üheksa aastane, endas kõhklev, ülikooliõpingute lõpetamisega kimpus ning ebakindlal seisundil ministeeriumi hierarhias. Kõigele sellele lisab veelgi värvi tema heitlik armusuhe töökaaslase Helmi Leoliga.

VÄLISMAA KIRJANDUS

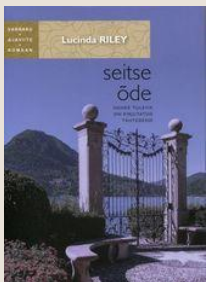
JAMES BOWEN KINGITUS BOBILT

Oma uues põnevas loos meenutab James Bowen jõulupühi, mil tema ja ta truu saatja, kõuts **Bob** esinesid tänavail ja müüsid ajakirja Big Issue. Neil päevil muutus Jamesi elu igaveseks. 2010. aasta talv oli Londonis niisama morn nagu Jamesi elu. Jõule oli ta alati peljanud. Jah, nüüd oli tal seltsiks Bob ja sõbranna Belle, aga Jamesi tervis oli kehv ja tal nappis raha, et maksta toidu või kütte eest. Mehel ei jäänud üle muud, kui minna jäistele tänavatele lootuses teenida raha, mille eest osta kodusooja ja, kui veab, siis ka pisikesi jõulukingitusi. See tohutult raske aeg andis Jamesile õppetunni. Elu Bobiga – ja ka jõulupühad – said tema jaoks hoopis uue tähenduse.

LUCINDA RILEY SEITSE ÕDE.

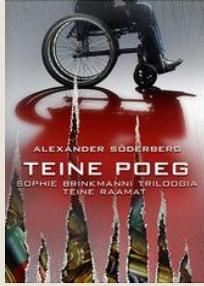
Maia D'Aplièse ja tema viis õde kogunevad lapsepõlvekoju Atlantisessa, üksildases paigas asuvasse muinasjutulisse lossi Genfi järve kaldal, sest nende palavalt armastatud isa – salapärane miljonär, keda õed kutsuvad Pa Saltiks – on surnud. Pa Salt lapsendas nii Maia kui tema õed ajal, mil need olid alles päris pisikesed. Nüüd, kui isa surm on neid taas kokku toonud, satuvad nad vihjele, mis võib reeta nende tõelise päritolu. See uus teadmine lennutab Maia üle ookeani Brasiiliasse Rio de Janeirosse, laguneva härrastemaja juurde, kust ta hakkab koguma mosaiigitükikesi, millest panna kokku oma lugu... Kaheksakümmend aastat tagasi, 1927. aastal, kui Rios valitseb kuldne ajastu, tahab Izabela Bonifacio isa oma tütre iga hinna eest aristokraadile mehele panna. Arhitekt Heitor da Silva Costa alustab samal ajal tööd kujuga, millele ta soovib anda nimeks Lunastaja Kristus, ning sõidab Pariisi, et leida skulptor, kes ta visiooni ellu viiks. Kirglik Izabela unistab aga maailmas ringi reisimisest ja veenab oma isa, et too lubaks tal enne abiellumist arhitekti ja tema perega Euroopasse sõita. Paul Landowski ateljees ja Montparnasse'i peadpöörivates ja

elust pakatavates kohvikutes kohtub ta edasipüüdliku noore skulptori Laurent Brouilly'ga ja mõistab, et tema elu pole enam kunagi endine.

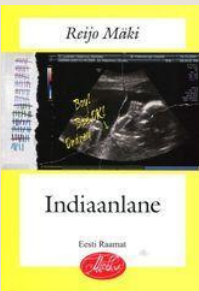
ALEXANDER SÖDERBERG TEINE POEG

Andaluusia kriminaalse liiga juht Hector Guzman viibib koomas ja tema kuritegelik imperium on lagunemas. Baieri vaenlased saavad teada Guzmani varjatuimad saladused. Hectori armastatust Sophie Brinkmannist saab ettur kurjategijate poolt juhitud mängus, kus lojaalsus pole oluline. Maailm täitub reetmistega, lõputu vägivalga ja kurjusega. Intriigidesse tõmmatakse ka Hectori poeg. Uurijad Antonia Miller ja Miles Ingmarsson püüavad selgusele jõuda pool aastat varem toimunud Musträsta julmas arveteõiendamises, aga politsei teeb kõik selleks, et see kuskile välja ei viiks. Mida lähemale uurijad tõele jõuavad, seda enam saab selgeks, et loosse on segatud ka Sophie Brinkmann. Alexander Söderbergi „Andaluusia sõbra” (e.k 2013) järg „Teine poeg” on sama põnev ja seiklusterohke kui sarja esimene osa. Söderberg suudab oma loomingus tungida inimloomuse tumedaimatesse soppidesse.

REIJO MÄKI INDIAANLANE

Eradetektiiv Jussi Vares ja tema sõbranna leiavad Turu saarestikust udus seisva parvlaeva Västern. Olukord tundub kahtlane ja nad otsustavad minna uurima, mis on juhtunud. Laeval avaneb neile kohutav vaatepilt – kogu meeskond ja kõik reisijad on tapetud. Kadunud on ainult Vares sõbranna Petra minia ... Samal ajal satub kaugel Montanas, crow indiaanlaste (vareseindiaanlaste) territooriumil eluohtlikku olukorda soomlanna Suvi. Õnnelike asjaolude kokkusattumise tõttu tõttab talle appi indiaanlane Albert, kel on naise röövijatega ajada omad asjad. Koos hautakse kurikaeltele kättemaksu. Pärast Suvi ootamatut lahkumist Soome ja tema veelgi ootamatut appikutset lendab ka Albert Soome. Kuidas on Suvi seotud Västerni õudusega? Selles üritavad Jussi ja Albert üheskoos selgusele jõuda.

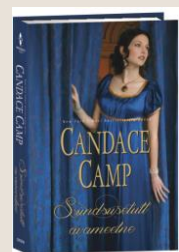
FERN MICHAELS SOSISTA MU NIME

Fotograaf Samantha Blakely on põnevil, kui leiab tööd Daylight Magazine'i juures. Kuid siis kohtub ta kirjastuse omaniku Christian Delaneyga, kelle pelk pilk jätab ta enamat ihkama. Aga kuidas saaks ta mehele tunnistada, et tema on see, kes pärib mehe õigusjärgse pärandi? Mida mees teeb, kui saab teada tõe?

CANDACE CAMP SÜNDUSSETULT AVAMEELNE

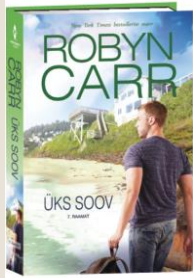
Nende vajadus teineteise järele muutus vähem kui salajaseks. Benedict Wincross astub Camilla Ferrandi ellu sama kiiresti nagu tema poole vihisev kuul. Ehkki mehe nimi räägib sellele vastu, on ilmne, et tegemist pole mingi härrasmehega. Kuid Camilla taipab, et Benedict võib olla just see, keda ta vajab: ajutine kihlatu, kes

hajutaks tema pere mured. Benedict omakorda vajab midagi temalt: sissepääsu Chevington Parki, Camilla koju, et uurida salaja, ilma naise teadmata, üht korrupsioonijuhtumit. Kumbki tõmbab teise ohtlikku pettusesse ja isegi, kui nad elaksid üle Benedicti ohtliku missiooni, siis kuidas teha olematuks nende vahele tekkinud armastus?

ROBYN CARR ÜKS SOOV. 7. raamat

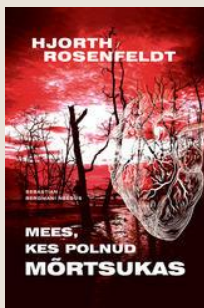
New York Timesi menukrite autor Robyn Carr toob lugejani järjekordse teravmeelse, vaimuka ja emotsionaalse romaani elu keerukusest Oregoni väikelinnas Thunder Pointis. Grace Dillon

oli iluuisutamise meister, enne kui ta kolis Thunder Pointi, et pageda kuulsuse ja võistlemise halastamatust maailmast. Ja kuigi ta on uhke vaigse, iseseisva elu üle, mille ta on eduka lillepoe abil rajanud, teab ta, et midagi on puudu. Tema elus kuluks pisut elevust ära. Kogukonnas, kus ihaldusväärseid vallalisi on vähe, hakkab keskkooliõpetaja Troy Headly Grace'i lõbuinstruktoriks. Kui ta teeb ettepaneku end sidumata koos pisut aega veeta, võtab Grace innukalt pakkumise vastu ning nad naudivad... teineteise tundmaõppimist. Aga olukord muutub keeruliseks, kui Grace'i minevik talle kannule jõuab ja ta teab, et seda Troy ei tahtnud. Seistes silmitsi naise kaotamisega mõistab Troy, et Grace on midagi enam kui voodisemu. Ta võtab nõuks aidata tal võidelda selle nimel, et elada elu, mida ta on endale alati soovinud, aga mille saavutamist ta ei ole kunagi uskunud – ja võib-olla leiavad nad selle käigus tõelise armastuse.

HANS ROSENFELDT, MICHAEL HJORTH MEES, KES POLNUD MÕRTSUKAS

Enne Aasia tsunamit oli kriminaalpsühholoog Sebastian Bergman tippvormis. Tal oli hea töökoht, armastatud naine ja kallid tütar. Kuid see oli siis. Pärast tsunamit on enamik Sebastiani häid külgi haihtunud ja ta on ajapikku muutunud

ennasthävitavaks vrakiks. Kui politsei leiab soost kuueteistaastase Rogeri ilma südamega surnukeha, satub Sebastian juhuslikult juurdlusse, mida juhib tema endine kolleeg Torkel Höglund keskkriminaalpolitseist. Kõik niidiotsad näivad vihjavat Rogeri koolile, pealtnäha veatule Palmlövskas gümnaasiumile, kus on varjul saladused. Kriminaalpsühholoog Sebastian Bergmani käsitleva sarja esimese raamatuga „Mees, kes polnud mõrtsukas“ teevad Hjorth & Rosenfeldt stiilikindla debüüdi, mis on äratanud tähelepanu kogu maailmas. MICHAEL HJORTH on kirjanik ja filmiprodutsent. HANS ROSENFELDT on samuti kirjanik ja endine telesaate „Parlamentet“ juht.

NOORTELE

COLLEEN HOOVER LOOTUSETU

Kas parem on teada lootusetut tõde või uskuda edasi valesid? Päeval, mil seitsmeteistaastane

Sky läheb keskkooli viimasesse klassi, tutvub ta Dean Holderiga, kelle maine on kõike muud kui hea. Juba nende esimesest kohtumisest tundub noormees hirmutava, aga samas ka ligitõmbavana. Miski tema juures häirib Sky'd, toob sügavamatest mälusoppidest esile ammu ununenud mälestused. Kuigi Sky annab endast parima, et noormehes eemale hoida, purustab Holderi

kõigutamatu kindlameelsus ja müstiline naeratus kõik müürid. Peagi on nad kõrvuni armunud. Ent ka Holderil on saladusi. Holder pole see, kelle ta väidab end olevat. Kas noored suudavad leppida tõega, mis pöörab nende elu pea peale ja seab kahtluse alla kõik, millesse nad on uskunud? Vaid kohutava tõega silmitsi seismine võib parandada Sky ja Holderi hingehaavad. Ainult kohutavale kaotusele näkku vaadates võivad nad leida tee piirideta armastuse juurde. Mõnikord tuleb valida hulga väärte valikute seast, kui õigeid pole. Sa pead lihtsalt tegema selle väära valiku, mis tundub kõige vähem vale. Colleen Hoover on mitme New York Timesi menuki autor. Ta elab abikaasa ja kolme pojaga Texas.

LASTELE

MIKA KERÄNEN ARMANDO

Lugu Kivimäe kooli esimese klassi poisist, kes on õnnetu, kuna teised ei taha mängida temaga vahetunnis jalkat. Kuni ta lõpuks saab platsile...

MAŠA JA KARU. TERVIST!

Mašaga juba igav ei hakka! Selles raamatus on kolm lõbusat lugu väikese sahmerdaja seiklustest. Kõigepealt saab Maša kätte karu fotoaparaadi ja pildistab üles kõik metsaelanikud, siis on Maša ja karu hädas luksumisega ja viimases loos pannakse huntide kiirabibussile hääled sisse.

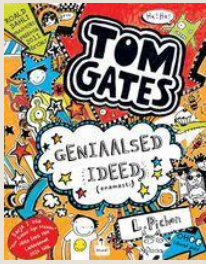

EPP PETRONE KURRU-NURRU VURRUD

Uue raamatu peaosaline on perre võetud triibuline kass. Ta on veetnud mitu aastat loomade varjupaigas, aga nüüd algab tema uus elu. Ta hirmutab hiiri, eksib ära, hüppab vanni, kukub katuselt alla, kohtab peeglikassi ja naabrikassi, teeb pahandust ahjus ja lillepeenras, osaleb Marta ja Anna teaduslikes katsetes ja lobiseb väikese Leenaga. Leena on pere lastest ainuke, kes kassikeelt mäletab – sellest ajast, kui ta veel ingel oli. Nüüd õpetab Leena Kurru-Nurrule inimeste maailma ja Kurru-Nurru õpetab Leenale vastu kassimaailma.

LIZ PICHON TOM GATES: GENIAALSED IDEED (ENAMASTI)

Ilma päikesepillideta Delia nägemine on Tomile suur ŠOKK, aga see pole veel midagi võrreldes isa „saan-suureks-sportlaseks“ plaaniga. Ta väidab, et osaleb kooli spordipäeval. Kas te kujutate ette seda häbi, mida tema plaanid kaasa võivad tuua? Samal ajal on ka Tom, Derek ja Norman treenimisega ametis – harjutades Zombi-Koorte lugusid, et osaleda kooli talendivõistlusel. Tom Gates on meistervabandaja, ekspertjoonistaja, vaimustav koomiksikirjutaja - ja tõreda õpetaja hr Fullermani needus. Ja tema toredas kriitselduste ja rumaluste päeviku uues osas leiad taaskord kõiksugu koomilisi juhtumisi, mis paneb sind kõht kõveras naerma! Sarja I osa „Tom gatesi äge maailm“ võitis 2014.a. HEA LASTERAAMAT tiitli. Raamat on suurepärane lugemine nii poistele kui tüdrukutele alates 9ndast eluaastast, raamatusarja autor on võitnud Roald Dahli huumoriauhinna, Red House Children's Book auhinna ning lisaks Waterstones Children's Book auhinna 5-12 aastastele mõeldud kirjanduse kategoorias.

MILVI PANGA LINNUMAJAKE

Tahad näha leevikesi?

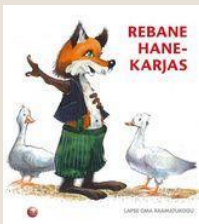
Jah, neid kõige esimesi,
talvepüha kuulutajaid
õuna moodi õhetajaid.
Tule, lähme kahekesi,
põues lootus, pihus teri ...
Ootame ja hinge peame –
laskub linde põõsa peale.

(„Tahad näha leevikesi?“)

Milvi Panga südamlikesse ja kelmikatesse linnusalmdes mahuvad tihased ja varblased, harakad ja toonekured, linavästriksid ja kuldnokad ja pääsukesed, peoleod ja käod, vesipapid ja puukoristajad ning sealt ei puudu öökull ja papagoigi. Samid on lühikesed ning sobivad päheõppimiseks ja lustakaks ettekandmiseks. Salmikogu „Linnumajake“ illustreerivad päris tõelised linnupildid, mis loovad meeoleolu ja aitavad meie värvikate linnutegelastega tutvust teha.

REBANE HANEKARJAS. REBANE SAAB TAADI JA EIDEGA TUTTAVAKS

„Rebane hanekarjas“ on raamatu nimilugu. See pärineb Julius Mägistelt ja põhineb eesti lustakal ja õpetlikul rahvamuinasjutul, kus kaval ja hea jutuga rebane end talusse hanekarjuseks räägib. Kuidas haned karjatatud saavad, sellest aga juba raamatus. Raamatu teine muinasjutt pärineb Ernst Särgava sulest ja põhineb samuti eesti rahvajutul. „Rebane saab taadi ja eidega tuttavaks“ näitab Reinuvaderit eriti taiplikust küljest. Kuidas kõik kulgeb, sellest aga juba raamatus. Metsa eksinud pisikene Pill ehk Pillekene saab aga teada, et üksi metsa ei minda.

MILVI PANGA SOOÄÄRE SUMMER

Kahju, kahju karuotist,

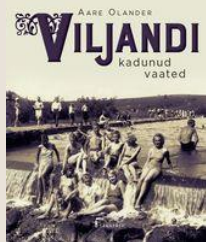
siilist, rebasest ja mutist,
kõigist, kes on urus unes,
kõigist, kellel koopad lumes,
sest nad ei või aimatagi,
mis on päkapikusagin.
Jõuluilu jõuab minna –
tuul ei lõhnagi vii ninna.

(„Kahju karuotist“)

Milvi Panga südamlikes ja kelmikates loomasalmides kohtame paljusid metsaasukaid, kuid ka mitmeid koduloomi ja muid tegelasi, kellel igal aastaajal oma tähtsad toimetused käsil. Salmid on lühikesed ning sobivad päheõppimiseks ja lustakaks ettekandmiseks. Salmikogu „Sooääre summer“ illustreerivad päris tõelised loomad, mis loovad meeleolu ja aitavad meie värvikate tegelastega tutvust teha.

VARIA

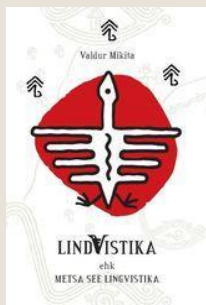
AARE OLANDER VILJANDI KADUNUD VAATED

Viljandi kuulsusrikkast minevikust XIII–XVI sajandil on peale lossivaremete ning Jaani kiriku vähe säilinud. Küll aga on alates XVIII sajandi lõpust arenenud Viljandi vanalinn, mida vaid kahel korral, 1894 ja 1944, on tabanud suuremad tulekahjud. Alles 1920ndail pääses linn kitsastest piiridest välja, eramukvartalid levisid kesklinnast kirde ja loode suunas, tööstusmaastik enamjaolt edelasse. “Viljandi kadunud vaated” näitavad linna muutumist alates XIX sajandi lõpust, ligi 420 ajaloolise foto kõrvale on seatud 250 kaasaegset fotot. Orienteeruda aitavad kaardid aastaist 1866 ja 1949. Raamatu ülesehitus on sarnane “Kadunud vaadete” sarjas ilmunud raamatutele Tallinna ja Tartu kohta.

VALDUR MIKITA LINDVISTIKA EHK METSA SEE LINGVISTIKA

Lindvistika (ehk metsa see lingvistika) on raamat eesti rahva päikselisemast poolest, siinsete inimeste pöörastest uskumustest, omapärasest loodustunnetusest ja maagilisest kodutundest. Eestlane on omamoodi koduigatsuse maailmameister. Nende lummvate nähtuste seletamiseks on sündinud hulk isevärki hüpoteese, millesse uskumine on teraapilise iseloomuga.

EERO VOO MILITARISTI PÄEVIK 4. LENNUVÄE LOOD

Humoorikad juhtumised N. Liidu lennuväest. Semipalatinsk. Kasahstan. Seisuplatsil tiibu laotava TU-95 juurde tuleb vanaldane kasahh ratsuga. Kaua ja hindavalt vaatab ta tohutut pommitajat, kuni tema juurde jõuab materiaalosa valvav sõdur. "Mis sul tarvis, taat?". Kasahh vehib vaikides käega- jäta rahule. Soldat kutsub välja korrapidaja. Ohvitser suundub taadi juurde. "Hei, vanamees, sina siin küll ei tohi olla! Sõjaväe lennuväli, salajane ja kõik muu sinna juurde. Lase siit parem jalga!" Aga kasahh vastab: " Sinu ohvitser eile minu juures olema? Olema! Plov-baran sööma? Sööma. Viin jooma? Jooma. Tütar käperdama? Käperdama. Veel jooma? Jooma. Ja sööma! Ja veel käperdama. Lennuk lubas anda. Ma hobune kaasa võtsin. Sa räägi, kuhu kinnitada. Minema viin..."

KAISA MASSO MINU PORTUGAL. IGATSEDES KADUNUD AEGA

Ma elan Portugalis väga tagasihoidlikku elu, kuid see tähendab vabadust. Mul on kodu ülikaunis ja luguderikkas Lissabonis, mis üllatab mind igal sammul ka kaheksandal siin veedetud aastal. Ma teenin oma igapäevast leiba sellega, mis mulle kõige rohkem meeldib – õpetan lastele filmi ja muusikat. Arusaamine, et olen siin õnnelik, ei saanud suurejoonelise joovastuse, vaid tasase ja veidi argliku nendinguna. Peale kõige ilusa on see tähendanud ka näguripäevi, pisaraid, üksindust ja tohutut hirmude ületamist. Olen otsinud valgeid jõule Portugali mägedest, olnud seotud nii massiturismi kui ökokogukondadega, töötanud vabatahtlikuna Assoori saarte taludes ning praeguseks leidnud oma koha kino-, muusika- ja kultuurimaailmas. Liuglen siinse tunnetusliku tasandiga ühes rütmis. Mu südamel on võitnud portugallaste ja päikese soojus, külalislahkus, ligimesearmastus ja mängulust. Vaimumaailm, mis väärtustab inimesi ja nendega veedetud aega. Hea toit, silmailu ja poeesia igas hetkes. Siin tunnen ennast nagu kodus. Kaisa Masso

